

Matka **neplní** rodičovskou

a výchovnou roli!

V květnu 2006 zahájili šluknovští policisté trestní řízení ve věci šetření trestného činu týrání svěřené osoby dle § 215/1 tr. zákona. Z trestného činu byla podezřelá triadvacetiletá Ivana Zemánková, matka tří dětí ve věku čtyři, tři a necelé dva roky. Ze základních informací vyplynulo, že žena děti nepřiměřeně bila, kopala a dceři dokonce vytrhla na temeni hlavy vlasy.

SKPV

Vyšetřování případu se ujali policisté ze služby kriminální policie a vyšetřování v Rumburku a koncem srpna 2006 si mladá žena převzala usnesení o zahájení trestního stíhání. Por. Bc. Pavla Bobrová obvinila Ivanu Zemánkovou z trestného činu „týrání svěřené osoby“.

Na špatné chování matky tří dětí policii upozornila babička a otec dětí. „Začátkem května za mnou přišel druh mé dcery František Malík, že už si s Ivanou neví rady“, uvedla matka Ivany Zemánkové policistům do protokolu. „Fanda říkal, že je její chování k dětem čím dál horší a nejhůře se chová ke své tříleté dceři. Nemá pro ni žádné vlídné slovo, natož aby si s Aničkou hrála, nebo se s ní dokonce pomazlila. Jiné ale prý nebylo ani její chování k synům. Na závěr mi prozradil, že musel utéct z bytu, protože právě Aničce vytrhla z hlavičky chomáč vlasů, a žádal mě, abych s ním zašla na policii.“

NA POLICII PROMLUVLIL I DRUH

Důležité informace pro komisařku přiznal druh Ivany Zemánkové. František Malík na policii například uvedl: „Když měl náš první syn asi pět měsíců, měl na tváři modřinu, která se mu zvětšovala. Syna musel ošetřit dětský lékař a nakonec skončil v nemocnici. Z nemocnice se k nám syn nevrátil, protože ho svěřili do péče babičky, matky Ivany, vrátil se asi

po třech měsících.“ Ani další informace od otce dětí nebyly pro matku příznivé.

„Potíže s dětmi měla Ivana po našem přestěhování do Šluknova, to už jsme měli děti tři. Od té doby se k dětem chovala špatně. Staršího syna a dceru trestala za každou maličkost, mlátila je rukou i vařečkou. Jednou jsem přišel domů a dcera měla na obličej červený flek. Ivana mi řekla, že se uhodila, ale sama Anička se mi svěřila, že ji maminka bouchla do tváře vařečkou. Dnes všechny její problémy vyvrcholily. Ráno začal starší syn běhat po bytě a bral nádoby. Dcera je tichá, ale vše po brášcevi opakuje a tak tomu bylo i dnes. Ivana přiběhla do pokoje a chytila dceru za oděv a za vlasy. Viděl jsem, jak ji zvedla asi deset centimetrů nad podlahu. Když ji pustila na koberec, dcera začala brečet a na koberci ležel chumáč vlasů, které jsem potom našel v koši.“

Policisté pochopitelně vyslechli celou řadu dalších svědků. Z výpovědi například vyplynulo, že děti žena zavírala ve špajzu. Večer je nechávala doma samotné, nebo že z bytu rodiny velice často slyšeli křik ženy, vulgární výrazy a dětský pláč. Vyšetřovatelce pomohla zpracovaná fotodokumentace a důležité informace získala i z expertiz a znaleckých posudků.

Z VÝPOVĚDI MATKY

Ivana Zemánková u policejní komisařky týrání popírala a tvrdila, že se k dětem chovala úplně běžně, například uvedla: „Není pravdou, že bych děti zamykala samotné ve špajzu, nebo že bych děti opakovaně nepřiměřeně trestala. Občas, když zlobily, dostaly na zadek, ale bylo to normální běžné plácnutí, které zůstalo bez následků.“ Žena vlastně vše popírala a ani nevěděla, jak její dcera

přišla o vlasy na temeni hlavy. Děti si prý hrály v pokojíčku a ona byla v kuchyni, do pokoje údajně nešla, ani když slyšela pláč, protože děti se často pošťuchovaly a následně brečely. „Já jsem se s přítelem po tomto incidentu pohádala, on se na mě naštvál a oknem utekl k mé matce. Společně potom šli na policii. Když přijeli ze sociálky a odvezli děti na vyšetření do nemocnice, jela s nimi moje matka. Potom se vrátili a asi po týdnů mi děti odebrali a umístili je do dětského domova,“ doplnila paní Ivana.

Matka dětí mluvila na policii velice stručně. Zmínila se například o zranění prvního syna, když mu byl asi rok. Na tváři měl modřinu, ale žena nevěděla, jak k události došlo, tvrdila, že se asi uhodil. Syn byl asi 14 dní v nemocnici a potom si ho údajně vzala domů. „Měl být sice svěřen do výchovy mé matky, ale k tomu nedošlo,“ zdůraznila paní Ivana. Popisovala, že se o děti starala a s výchovou jí pomáhal i její přítel. V noci byt opustila pouze jednou, to děti spaly a hlídka je jejich otec. Žena dále přiznala, že u nich doma byla několikrát policejní hlídka, ale nevěděla přesně kolikrát. „Sousedé si na nás stěžovali, že jsme se hádali, hádky jsou ale přeci v každé domácnosti,“ zakončila výslech Ivana Zemánková.

ZNALECKÉ POSUDKY

Ze závěru znaleckého posudku znalkyně z oboru psychologie dětí a dospělých vyplývá, že na osobnosti dvou starších dětí je patrné psychické poškození v důsledku emočního strádání a málo podnětného rodinného prostředí – děti jsou plaché, s výpadky pozornosti.

Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví – odvětví dětského lékařství – mimo jiné vyplývá: „Tři sourozenci ve věku čtyři, tři a dva roky žijí v rodině matky a jejího přítele. Jde o rodinu s nižším sociálním i intelektuálním potenciálem. V rodině probíhají hlučné hádky. Je nepochybné, že matka dětí byla již jednou vyšetřována pro týrání svěřené osoby a přechodně dítě vychovávala babička. Vytržení vlasů dcery je dílem matky, která je zřejmě nejen duševně prostší, ale i hrubá, nezralá až apatická osobnost.“

OBŽALOBA A ROZSUDEK

Státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Děčíně podal v prosinci 2006 na Ivanu Zemánkovou obžalobu.

Žena nejméně od prosince 2003 do května 2006 týrala jako matka i zákonný zástupce nezletilé děti a v páchání takového činu pokračovala delší dobu. Tím spáchala trestný čin týrání svěřené osoby.

Mladá žena v průběhu vyšetřování veškerou vinu popírala, ale u Okresního soudu se obžalovaná plně k jednání doznala. Uvedla, že skutek spáchala, svého činu velice lituje a nebude ho opakovat. V červnu 2007 proběhl s Ivanou Zemánkovou soud. Okresní soud v Děčín v hlavním líčení rozhodl, že žena je vina a Ivanu Zemánkovou odsoudil k trestu odnětí svobody v trvání dva roky a trest ženě podmíněně odložil na zkušební dobu dva a půl roku. Ve zkušební době má obžalovaná možnost prokázat, že se s novým partnerem, se kterým má své již čtvrté dítě, bude o děti dobře starat.

První tři nezletilé děti se domů ale už nikdy nevrátily, zůstaly v dětském domově a dle informací sociální pracovnice, mají velmi výrazné poruchy chování. Poslední informace napovídají, že se malá Anička dostala do pěstounské péče.

POKRAČOVÁNÍ PŘÍBĚHU

Za třináct měsíců od rozsudku děčinského soudu opět policisté zahájili úkony trestního řízení pro podezření z trestného činu týrání svěřené osoby a podezřelou opět byla Ivana Zemánková. Oznámení na policii bylo anonymní a pětadvacetiletá Ivana měla v průběhu roku 2008 týrat jedenapůlročního syna Marka. Chlapec měl při vyšetření v nemocnici na těle několik hematomů staršího data a čerstvé zranění v části krku pod bradíčkou v délce asi deset centimetrů a šířce dva milimetry, které vyznačovalo výraznou míru brutality. Žena sice tvrdila, že se zranil při pádu na hranu konferenčního stolu, ale zpráva z nemocnice potvrdila, že vznik zranění jednoznačně neod-

povídá mechanismu vzniku uváděného matkou. Později paní Zemánková policii uvedla, že zranění na krku má syn od bryndáčku, u kterého ve spěchu zatahla za tkaničku a tím vznikla odřenina.

Policejní komisařka i tentokrát vyslechla desítky svědků, kteří většinou uváděli, že z bytu Ivany Zemánkové dosti často slyšeli její křik. Hojně používala vulgární slova a dítě bila. Několik svědků uvedlo, že jednou pod oknem Ivany Zemánkové zaslechlo, jak na dítě křičí „Pij ty zmrde, ty kryple“, potom slyšeli plesnutí, asi rukou na nahé tělíčko a následoval pláč dítěte.

I při tomto šetření si vyšetřovatelka vyžádala několik znaleckých posudků, které byly shodné s prvním případem mladé ženy. Například ze zprávy sociálního odboru mimo jiné vyplývá, že rodinu kontrolovali. Žádné podezření na týrání či špatné zacházení nezaznamenali, odborníci připouštěli, že rýha pod krkem, ačkoliv vypadala jako po škrčení, mohla být skutečně od bryndáčku. „Byla to mravenčí práce, zjišťo-

vali jsme svědky, kteří něco vědí a navíc jsou ochotni vypovídat... nakonec jsme vypátrali i anonyma,“ prozradila Pavla Bobrová.

Ze závěrů znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie o duševním stavu vyplývá: „Žena je trvale, tedy i v době páchání tr. činu jedincem se smíšenou poruchou osobnosti. Duševní nemocí či závislostí netrpěla a netrpí. Porucha osobnosti měla významný vliv na charakter stíhaných skutků. Schopnosti rozpoznávací nebyly narušeny. ... Je třeba, aby se kompetentní státní orgány, i z hlediska prevence, zabývaly problematikou budoucích rodičovských práv, neboť vzhledem k věku a dalším sociálním vlivům nelze čekat zkvalitnění ve schopnosti plnit rodičovskou a výchovnou roli.

Malého Marečka si už od začátku šetření této kauzy vzali do dětského domova. Jeho matka byla opětovně těhotná a odjela do Prahy za svým přítelem.

V únoru 2009 podala Pavla Bobrová návrh na podání obžaloby obviněné Ivany Zemánkové ze spáchání trestného činu týrání svěřené osoby. Státní zástupce návrh akceptoval a podal obžalobu k Okresnímu soudu v Děčíně.

ZÁVĚR

Policejní komisařka mi na závěr prozradila: „Rozsudek nemáme, ale k případu jsem se ještě dozvěděla, že Marek šel do adopce a matka by měla být stále v Praze. S tátou Marečka ani dalšího dítěte už není. Posledním dítětem mladé ženy je prý holčička a nad její výchovou je stanovený dohled.“

(Jména všech citovaných v tomto příběhu redakce záměrně změnila.)

Eva BROŽOVÁ
Foto P ČR

